

Warszawa, 27 lipca 2019 r.

Stanowisko HFPC w sprawie ataków na osoby LGBTQI

Helsińska Fundacja Praw Człowieka wyraża stanowczy sprzeciw wobec ataków na osoby LGBTQI, których liczba w przestrzeni publicznej w ciągu ostatnich miesięcy stale rośnie.

Brak jakichkolwiek działań na rzecz podniesienia standardu ochrony praw osób LGBTQI, połączony z nasiloną negatywną i wykluczającą narracją na temat tych osób oraz nierzadko niewystarczającą ich ochroną przed fizycznymi atakami skłania do wniosku, że obecnie państwo prowadzi politykę wrogą względem osób nieheteronormatywnych.

Od kilkunastu lat standard ochrony praw osób LGBTQI zdecydowanie odbiega od standardu ochrony tych praw w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Polskie prawo w dalszym ciągu nie rozpoznaje przestępstw z nienawiści motywowanych homofobią, a prawa osób LGBTQI w zakresie m.in. zawierania związków partnerskich bądź małżeństw nie są uznawane. W ciągu ostatnich czterech lat z niepokojem obserwujemy działania podejmowane przez administrację rządową zmierzające do dalszego ograniczania praw osób LGBTQI, w tym działania Prokuratora Generalnego polegające na przyłączaniu się do postępowań dotyczących tych praw (np. w sprawach wydawania zaświadczeń z Urzędu Stanu Cywilnego potrzebnych do zawarcia małżeństwa za granicą).

Nasze zaniepokojenie budzą również próby ograniczania gwarantowanych przez polski system prawny praw podstawowych osób LGBTQI, w tym zwłaszcza ograniczanie wolności zgromadzeń. Ostatnie wydarzenia w Białymstoku powinny skłaniać do szerzenia edukacji antydyskryminacyjnej, a nie do postulatów ograniczania zgromadzeń organizowanych przez osoby LGBTQI.

Za niezgodne z Konstytucją i standardami ochrony praw człowieka wynikającymi z prawa międzynarodowego uznajemy przyjmowane przez jednostki samorządu lokalnego uchwały „samorząd wolny od ideologii LGBT”. Prowadzą one do dalszego piętnowania i wykluczania osób LGBTQI oraz faszycyzacji życia publicznego w Polsce. Podzielamy pogląd innych organizacji działających na rzecz równego traktowania, że przyjęte uchwały narażają osoby LGBTQI na niebezpieczeństwo i dalsze ataki.¹

Od początku 2019 r. obserwujemy nasilenie wypowiedzi piętnujących i stygmatyzujących społeczności osób LGBTQI. Stanowczo sprzeciwiamy się używaniu wszelkich stwierdzeń, które, piętnując te osoby, służą poszerzeniu politycznego kapitału. Przypominamy, że atmosfera rosnącego przyzwolenia na ataki i agresywne stwierdzenia prowadzi do faktycznej przemocy. W tym zakresie przykładem może być Rosja, w której po wprowadzeniu ustawy wymierzonej w prawa osób LGBTQI, podwoiła się liczba przestępstw na tle homofobicznym.²

---

¹ <http://lambdawarszawa.org/lambdawarszawa/uchwaly-anty-lgbt-lamia-prawo-i-powinny-byc-uchylone-opinia-prawna/>

² <https://www.reuters.com/article/us-russia-lgbt-crime/lgbt-hate-crimes-double-in-russia-after-ban-on-gay-propaganda-idUSKBN1DL2FM>

Za głęboko uwłaczającą i naruszającą standardy demokratycznej dyskusji uważamy akcję polegającą na dołączaniu do jednego z tytułów prasowych naklejek „strefa wolna od LGBT”. Te praktyki przywodzą wspomnienia o najczarniejszych kartach historii, kiedy piętnowanie całych grup społecznych prowadziło do niewyobrażalnych zbrodni.

Uznajemy, że prawa osób LGBTQI to prawa człowieka. Deklarujemy naszą pomoc prawną osobom LGBTQI, które zostały pokrzywdzone lub zostaną pokrzywdzone opresyjną polityką państwa. Jednocześnie deklarujemy naszą solidarność z osobami działającymi w organizacjach pozarządowych zajmujących się prawami osób LGBTQI. Organizacje te, działające zarówno w dużych miastach, jak i na poziomie lokalnym, stoją przed niebezpieczeństwem dalszych gróźb i ataków. Zapewnienie im bezpieczeństwa i swobody działania to test, przed którym staje obecnie polskie demokratyczne społeczeństwo.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka